

Videregående metodekursus: Feltarbejde nationalt og globalt

Om kurset

uddannelse	Socialvidenskab / Politik / Politik og forvaltning
aktivitetstype	kandidatkursus
Undervisningssprog	Dansk
Tilmelding	Tilmelding sker via stads selvbetjening indenfor annonceret tilmeldingsperiode, som du kan se på Studieadministrationens hjemmeside. Når du tilmelder dig kurset, skal du være opmærksom på, om der er sammenfald i tidspunktet for kursusafholdelse og eksamen med andre kurser, du har valgt. Uddannelsesplanlægningen tager udgangspunkt i, at det er muligt at gennemføre et anbefalet studieforløb uden overlap. Omkring valgfrie elementer og studieplaner som går ud over de anbefalede studieforløb, kan der forekomme overlap, alt efter hvilke kurser du vælger. Ved for få tilmeldte aflyses kurset.
Uddybende beskrivelse	Overordnet indhold: Det metodiske begreb feltarbejde blev udviklet af antropologer (og nogle sociologer) for mere end 100 år siden. Oprindeligt henviste det til et længerevarende (typisk et år) holistisk studie af et (lokal) samfund. I de seneste årtier er feltarbejdsmetoder blevet udvidet og anvendt inden for stadig flere discipliner. I dag kan feltarbejdsstudier være korte, intensive og case-orienterede. Hvad vil det sige at fortage et feltarbejde? Hvilke metoder og aktiviteter indgår, og hvordan kan man forberede sig på disse? Til hvilke socialvidenskabelige projekter giver det mening at anvende feltarbejde? Hvilke faldgruber er der ved feltarbejde? På kurset præsenteres forskellige dimensioner ved et feltarbejde, som fx observation, deltagerobservation, uformelle samtaler og formelle interviewformer, og der fokuseres på tre stadier: forberedelse, udførelse og analytisk anvendelse af feltarbejdsdata, herunder strategier til kvalitetssikring af det producerede materiale. Vi vil også beskæftige os med, hvordan man interagerer på en etisk forsvarlig måde med de mennesker, som man studerer – før, under og efter feltarbejdet (fx forsvarlig håndtering af personlig data som kan være af sensitiv karakter). Kursets formål er at forberede deltagerne på at planlægge og udføre feltarbejdsrelaterede studier som del af deres projekt, herunder specialet. Skønt en feltarbejdsperiode kan være af kortere eller længere varighed, bidrager den med væsentlige indsigter og former for data, som ikke ville kunne være fremkommet ved fx udelukkende at have foretaget kvalitative interviews. Deltagerne lærer også at anvende det selvproducerede empiriske materiale i en analyse og dermed at integrere det på en meningsfuld måde i det skriftlige produkt. Endvidere vil deltagerne få indblik i feltarbejdets etiske dimensioner og dilemmaer. Endelig vil deltagerne få indblik og øvelse i at kombinere selvproduceret empirisk materiale med bl.a. dokumenter og andet materiale, der kan udgøre kildetyper samt kvalitetssikring af det producerede materiale. Deltagerne vil blive i stand til at 1) skelne mellem og udvælge de typer af feltarbejdsmetoder, der er bedst egnet til at besvare problemformuleringen (fx uformelle samtaler, formelle interviews, observation, deltagende observation), 2) planlægge en intensiv feltarbejdsperiode, udvælgelse og planlægning af konkrete aktiviteter i denne periode (hvad, hvordan, hvor og med hvem), 3) reflektere over feltarbejdsmetodernes muligheder og begrænsninger (sammenlignet med andre metoder), 4) anvende forskelligartet feltarbejdsmateriale i en analyse og 5) reflektere på en kvalificeret måde over etiske sider af feltarbejdet og anvendelse af data genereret via feltarbejde. Det forventes at deltagerne har kendskab til og anvendt kvalitative metoder i et vist omfang, men ikke nødvendigvis alle dimensioner af et feltarbejde. Læreroplæg, øvelser og studenterpræsentation: 5 kursusgange á 4 lektioner. Kursusgangene er struktureret således, at underviseren holder et oplæg om kursusgangens temaer. Derefter skal der arbejdes med og reflekteres over disse temaer i forbindelse med en øvelsesopgave, dvs. kursislitteraturen sættes 'på arbejde'. Øvelsesopgaverne skal løses i grupper, og der faciliteres gruppedannelse i forbindelse med første kursusgang. I perioden mellem 3. og 4. kursusgang skal grupperne foretage en deltagerobservationsøvelse, hvor der skal produceres empirisk materiale i form af

feltnoter. Ideelt set bør dette foregå i en projektrelevant sammenhæng, men det vigtigste er, at I indhøster erfaringer med deltagerobservation. Samspillet mellem pensumlitteraturen og de gennem øvelserne indhentede metodiske erfaringer og refleksioner skal anvendes i forbindelse med udviklingen af gruppernes projektbeskrivelser.

1.kursusgang: Hvad er feltarbejde? Historiografi, overblik og grundbegreber.

Øvelsesopgave: De nedsatte grupper skal udarbejde en projektbeskrivelse med problemfelt og en problemformulering som lægger op til brug af feltarbejde som en måde at producere data på (min. 2 sider). I skal anvende denne projektbeskrivelse, når I skal implementere de begreber og metoder, som præsenteres i løbet af kurset. I skal forestille jer et socialvidenskabeligt projekt, som I ønsker/vil ønske, at I kunne udføre. Selv om I ikke (nødvendigvis) skal udarbejde projektet nu og her, skal det altså forestilles inden for en realistisk ramme. Det er en fordel at indtænke de i kurset indlagte praktiske øvelser som en så logisk og integreret del af projektet som muligt.

2.kursusgang: Hvordan forbereder og planlægger man et feltarbejde? Øvelsesopgave:

Grupperne skal planlægge og foretage et observationsstudie. Efterfølgende skal grupperne samle op på de overordnede indhøstede metodiske erfaringer, som skal indarbejdes i projektbeskrivelsen/designet i samspil med relevant pensumlitteratur.

3.kursusgang: Hvordan udfører man et feltarbejde – og hvilke metodiske udfordringer kan man stå over for? Øvelsesopgave:

Med afsæt i pensumlitteraturen udarbejdes en planlægning af gruppernes selvvalgte deltagerobservationsstudie, som skal foregå mellem 3. og 4. kursusgang.

4.kursusgang: Fra data til tekst: Hvordan kan feltarbejdsdata anvendes i en analyse, og hvilke etiske udfordringer kan man stå overfor? Øvelsesopgave:

Grupperne skal arbejde med de selvproducerede feltnoter, som er produceret gennem hhv. observationsstudiet og deltagerobservationsstudiet. Hvordan kan materialet bearbejdes, og hvordan ville det kunne indgå i en analyse i samspil med andet empirisk materiale? I skal indarbejde dette i jeres projektbeskrivelse/design.

5.kursusgang: Kvalitetssikring af materialet produceret via feltarbejde samt opsummering af feltarbejde som metode i socialvidenskaberne. Øvelsesopgave:

Grupperne skal præsentere den endelige udgave af projektbeskrivelsen: Problemfelt, problemformulering, feltarbejdsmetoder, eksisterende kildetyper, analysestrategi(er), etiske overvejelser samt en tidsplan for udførelse af feltarbejdsprojektet. Arbejdet med projektbeskrivelsen skal altså foregå løbende i hele kursusforløbet og udmønte sig i hhv. et grundigt projektdesign og en PP-præsentation. Samlet vil dette forløb klæde jer rigtig godt på til at kunne besvare eksamensopgaven.

Forventet arbejdsindsats
(ECTS-deklaration)

Holdundervisning: 20 timer Andet (f.eks. studenteroplæg, øvelser, peer-review): 10 timer
Forberedelse: 90 timer Eksamen: 15 timer Timer i alt: 135 timer

Pensum

GRUNDBOG: Katrine Fangen (2011): Deltagende observasjon. Bergen: Fakkbokforlaget (2.udgave). KAN KØBES I RUCS BOGHANDEL

SAMT følgende publikationer som lægges på moodle:

Eriksen, Thomas Hylland (2001): Fieldwork and its interpretations.: Thomas Hylland Eriksen: Small Places, Large Issues. An Introduction to Social and Cultural Anthropology. London: Pluton Press. (pp.24-39) Okeley, Judith (2012): Participant Observation: Theoretical Overview. I: Judith Okeley: Anthropological Practice. Fieldwork and the Ethnographic Method. London: Berg. (pp.75-86) Olwig, Karen Fog & Pærregaard, Karsten (2004): Netværk. Transnational migration and social sammenhæng. I: Kirsten Hastrup (red.): Viden om verden. En grundbog i antropologisk analyse. København: Hans Reitzels Forlag. (pp.161-179) Bundgaard, Helle (2009): Diskurs lukning. Etiske dilemmaer i dansk minoritetsforskning. I: Kirsten Hastrup (red.): Mellem mennesker. En grundbog i antropologisk forskningsetik. København: Hans Reitzels Forlag. (pp.193-206) American Anthropological Association (2009): Code of Ethics of the American Anthropological Association. (pp.1-8) Mørck, Yvonne (2016): Feltstudiet. I: Catharina J. Kristensen & M. Azhar Hussain (red.): Metoder i samfundsvidenskaberne. Frederiksberg: Samfundslitteratur. (pp.155-167) [se også 2019-udgave] Marcus, George E. (1995): Ethnography in/of the world system: The Emergence of Multi-sited Ethnography. Annual Reviews Anthropology 24: 95-117. Larsen, Marlene Charlotte (2018): Internetetnografi – på online feltarbejde mellem hverdagspraksisser og netværkskommunikation. I: Michael Hviid Jacobsen & Hanne Louise Jensen (red.): Etnografier. København: Hans Reitzels Forlag. (pp.203-231) Tjørnhøj-Thomsen, Tine (2010): Samværet. Tilblivelser i tid og rum. I: Kirsten Hastrup (red.): Ind i verden. En grundbog i antropologisk metode. København: Hans Reitzels Forlag. (pp.93-115) Bundgaard, Helle & Mogensen, Hanne Overgaard (2018): Analyse: Arbejdet med det etnografiske materiale. I: Helle Bundgaard, Hanne Overgaard Mogensen & Cecilie Rubow (red.): Antropologiske projekter. En grundbog. Frederiksberg: Samfundslitteratur. (pp.73-91) Holmberg, Lars (2011): "Må jeg overvære

Deres anholdelse?" – Om politiforskning, deltagerobservation og informeret samtykke. Refærd: Nordisk Juridisk Tidsskrift, årg. 34, nr.135/4: 60-78. **Rubow, Cecilie, Fritsch, Ester, & Ahl, Sofie Isager** (2018): Feltnoter: Den foreløbige skrivnings håndværk. I: Helle Bundgaard, Hanne Overgaard Mogensen & Cecilie Rubow (red.): Antropologiske projekter. En grundbog. Frederiksberg: Samfundslitteratur. (pp.55-71) **Emerson, Robert M., Fretz, Rachel I. & Shaw, Linda L.** (2001): Participant Observation and Fieldnotes. I: Paul Atkinson, Amanda Coffey, Sara Delamont, John Lofland & Lyn Lofland (eds.): Handbook of Ethnography. London: Sage Publications. (pp. 352-368) **Nielsen, Kasper T., Swane, Christine E., Huniche, Lotte, Hansen, Helle P. & Johannessen, Helle** (2006): Når sundhed, sygdom og helbredelse er mere end ord. Om brug af deltagerobservation i sundhedsvidenskabelige undersøgelser. Månedstidsskrift for Praktisk Lægegerning, årg.84, nr.10: 1129-1140) **Ilum, Stine** (2017): Dyb deltagelse i overfladiske relationer. Om studier af byrum. Tidsskriftet Antropologi nr.76: 89-107. **Duedahl, Poul** (2007): Opstøvningskunst – en introduktion til dokumentarisk metode. I: Rasmus Antoft, Michael Hvidt Jacobsen, Anja Jørgensen & Søren Kristensen (red.): Håndværk & Horisonter – tradition og nytænkning i kvalitativ metode. Odense: Syddansk Universitetsforlag. (pp. 58-83) **Kusk, Mette Lind** (2017) EtnoGRAFISKE feltnoter. Tidsskriftet Antropologi nr.76: 77-88. **Hasse, Cathrine** (2000): Overvejelser om positioneret deltager-observation. Sexede astronomer og kønnede læreprocesser. Kvinder, Køn & Forskning, 9.årg., nr.4: 39-51. **Ehn, Billy & Löfgren, Orvar** (2017): At analysere det oversete. I: Pernille Tanggaard Andersen & Michael Hviid Jacobsen (red.): Kultursociologi og kulturanalyse. København: Hans Reitzels Forlag. (pp. 137-165) **Amit, Vered** (2000): Introduction. Constructing the field. I: Vered Amit (ed.): Constructing the Field. Ethnographic Fieldwork in the Contemporary World. London: Routledge. (pp. 1-18) **Back, Les** (2013): Skildring og afsløring: Bourdieu, fotografi og det sociologiske liv. Social Kritik. Tidsskrift for social analyse & debat nr.134: 26-43. [Tema: Pierre Bourdieu] **Danneskiold-Samsøe, Sofie** (2018): Antropologi og sociale problemer. Ethiske bekendelser fra feltarbejder blandt voldsofre. Tidsskriftet Antropologi nr.77: 5-24.

Evaluerings- og feedback former

Feedback-former: fx gennemgang af øvelser og besvarelser og feedback på øvelser, midtvejs- og slutevaluering

Eksamensadministration

ISE Studieadministration (ise-studieadministration@ruc.dk)

Aktivitetsansvarlig

Yvonne Mørck (ym@ruc.dk)

ECTS

5

Læringsudbytte/
bedømmelseskriterier

- **Viden:**

Viden om akademiske og/eller praksisrettede metoder, deres anvendelse og relevans på videregående niveau.

- Forståelse for og kritisk refleksion over akademiske og/eller videnskabeligt baseret praksisrettede metoder inden for den samfundsvidenskabelige forskning og dens anvendelser indenfor den studerendes fremtidige profession som fx underviser, projektleder, konsulent, leder eller forsker.

- **Færdigheder:**

Udføre undersøgelser og analyser ved hjælp af akademiske og/eller videnskabeligt baseret praksisrettede metoder.

- Vurdere og vælge metoder inden for den forskningsmæssige og professionelle praksis.
- Formidle og diskutere akademiske og/eller videnskabeligt baseret praksisrettede undersøgelser i en sproglig form, der er korrekt, klar, fagligt præcis, velstruktureret og velargumenteret.

- **Kompetencer:**

Samarbejde med kolleger i anvendelsen af forskellige akademiske og/eller videnskabeligt baseret praksisrettede metoder og analyseformer i forhold til relevante problemstillinger i forskningsmæssige og professionelle kontekster.

- Refleksion over egen læring og ansvar egen faglige udvikling.

Overordnet indhold

- Forskningsmæssige og professionelle præmisser for akademiske og videnskabeligt baserede praksisrettede analyser.
- Fremgangsmåder ved brugen af akademiske og/eller videnskabeligt baseret praksisrettede redskaber i henholdsvis forskningsmæssige og professionelle kontekster.

Type

Valgkursus

Undervisnings- og
arbejdsform

Forelæsninger, øvelser, studenter-præsentationer, peer feedback og diskussioner.

Prøveform (p1)	Individuel skriftlig hjemmeopgave stillet af kursusansvarlig. Hjemmeopgaven skal have et omfang på maksimum 14.400 antal tegn inkl. mellemrum. Omfangskravene er inklusive eventuel forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, figurer og andre illustrationer, men eksklusiv eventuelle bilag. Hjemmeopgavens varighed er 48 timer inkl. evt. weekend og helligdage. Bedømmelse: 7-trinsskala. Censur: Ingen.
Omprøveform (p1)	Samme som ordinær eksamen
Eksamenskode(r)	Eksamenskode(r) : U40847

kursusgange:

Hold: 1

Feltarbejde nationalt og globalt (SV)

tidspunkt 09-02-2021 12:15 til
09-02-2021 16:00

Underviser Yvonne Mørck (ym@ruc.dk)

Feltarbejde nationalt og globalt (SV)

tidspunkt 16-02-2021 12:15 til
16-02-2021 16:00

Underviser Yvonne Mørck (ym@ruc.dk)

Feltarbejde nationalt og globalt (SV)

tidspunkt 23-02-2021 12:15 til
23-02-2021 16:00

Underviser Yvonne Mørck (ym@ruc.dk)

Feltarbejde nationalt og globalt (SV)

tidspunkt 02-03-2021 12:15 til
02-03-2021 16:00

Underviser Yvonne Mørck (ym@ruc.dk)

Feltarbejde nationalt og globalt (SV)

tidspunkt 09-03-2021 12:15 til
09-03-2021 16:00

Underviser Yvonne Mørck (ym@ruc.dk)

Feltarbejde nationalt og globalt (SV) Prøve

tidspunkt 04-06-2021 10:00 til
06-06-2021 10:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt

Feltarbejde nationalt og globalt (SV) Omprøve

tidspunkt 16-08-2021 10:00 til
18-08-2021 10:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt